

Nový průplav.

Komise, ustanovená na základě usnesení kongresního presidentem Clevelandem za účelem vyšetření, zda zřízení hlubokého průplavu, je zera vnitrozemní s mořem Atlantickým spojitelno, možným by bylo, podata, jak ve správách amerických již jsme přinesli, sekretář Olneyho výsledky své práce a sice zřízení téhož nejen možným uznává, ale zároveň i provedení myšlenky té co nejvíceji doporučuje. Zpráva ta byla v pondělí tajemněm kongresu předložena a sice je doporučována Ji zřízení průplavu, spojitelno velká je zera s kanálem niagarským a jezerem Ontario, načež by pak přímorských přístavů kanadských dočleno bylo prohloubením toku řeky St. Lawrence a přístavů amerických spojením zase řeky St. Lawrence a jezerem Champlain a řekou Hudson. Též požaduje se zřízení průplavu, 26 neb 30 stop hlubokého, tak aby i pro největší parníky námořní splavným byl a že na předběžné práce vyměřovací povoleno částky \$250,000 požadováno jest.

Otázka zřízení průplavu tohoto jest hlavně pro státy západní nemalé důležitosti, neboť zřízení kanálu, jezera vnitrozemní s mořem spojitelno, rozřešena byla by otázka dopravní, na rozřešení kteréž tak mnoho západním obchodníkům a farmerům záleží a na něž téměř další blah být států západních počívá. Známo, že zasílatelé západní, nemohouce snížením cen dopravních do přístavů přímorských od společnosti železničních dočleniti, se zorganizovali za účelem vypovězení boje drábům a zřízení kanálu tohoto poskytnuta by jim byla ta nejúčinnější zbraň. Největšího podílu v boji proti drábům mají zlynáři minnesotští, kteří také již zorganizovali dle zákonů státu New Yorku společnost, kteráž za účel vzala si potížení lodí, jimiž by náklad z Duluth, Minn., až do New Yorku beze všeho překladání dopravován býti mohl a král mlynářů amerických, Pillsbury z Minneapolis, prohlásil, že již prohloubením kanálu erieského postaven byl by severozápad na takový stupeň, že na dále žádná kombinace společností železničních farmerstva našemu více nškoditi by nemohla.

Není ovšem nejmenší pochybnosti, že prohloubením kanálu erieského bylo by severozápadu značné spomoženo, leč úplně nezávislým od dráh přec jen by se tím nestal — toho dočleno býti by mohlo jedině zřízením takového průplavu, jakýž komisi doporučován jest. Soutěž, otevřením a udržováním této nové vodní dráhy dopravní působena, došla by všechny dráhy ku snížení cen dopravních na nejnižší možnou míru a každá kombinace byla by tu úplně marnou. Když by takový kanál zřízen byl, tu by mouka, obilí, korna a vůbec všechny plodiny farmerské posílány býti mohly s přístavů jezerních až na pobřeží a zajiště že netrvalo by to dlouho a pořezeny byly by i lodě, kteréž by přímou dopravu všech těchto plodin až i do přístavů evropských prostřešovaly. A to znamenalo by mnoho milionů dolarů pro kapsy pístitelů a zasílatelů západních a umožněna by jim tím byla zároveň mnohem snazší konkurence v tržích světových, neboť, když by plodiny naše posílány býti mohly do trhů evropských při polovině dosavadních cen dopravních, tu bychom věru soutěže zemí ostatních obávati se nemuseli a postaviti bychom se mohli směle proti každému soupeři, kterýmž přitomně z trhů tasmních vytlačování jsme.

Zamýšlený průplav jest ovšem pojmikem velkolepým a provedení jeho vyžadováno by nákladu sta milionů dolarů. A že proti uskutečnění jeho vážné námitky činěny budou,

jest též jistým a dráhy východní zajiště nebudou četiti nákladu, aby provedení jeho zabránily. Vador tomu všemu však jest pouhou otázkou času, kdy zájmy lidu ve státech západních v boji tomto zvítězí a možno již nyní tvrditi, že není dalekou doba, kdy ku zřízení průplavu toho konečně přec jen dojde.

Z úvah samotářských.

Jest mnoho lidí, kteří slyší rádi chválu o sobě a hanu o jiných. Jim jest bohem jejich vlastní osoba, modlitba jejich nese se k vlastnému blahu a zanáš se myšlenkou, chozí po hlavách svých blízkých. Povaha lidí těch jest vymožeností postupu vzdělanosti. Oni nejsou lidmi v pravém smyslu toho slova. — Horší těchto jsou ale ti, kteří, znalce vady jejich, pochlebují jim, ponižujíce sebe a činíce ze sebe hodinnové stroje, jež možno kdykoliv natáhnouti, natažené spustiti i zastaviti. Stroje hodinové naznačují nám čas — věčnost. — Ukazují nám také tyto lidé čas, kdy většina lidských tvorů přestane býti pa-lidmi?

Kdo jest rozumnější, ten, jenž zanáš se vznešenými myšlenkami povznesti člověčenstvo v stav dokonalosti, zasvěcuje plánům svým celý svůj život, aneb ten, jenž kofití z narozumu a lehkomyšlnosti spolulidí ku svému pohodlí? Přemnozí z prvnějších vlekou se trdně tímto životem s nadějí v lepší budoucnost člověčenstva, kdežto druzí s vyrovnavou tvářívají na účet těch, již strádají. — Svět jest podivný a věru, těžko jest k pochopení!

Co jest život? — "Život jest boj za skývu chleba, již musí člověk prací rukou svých vydobýti," řekne jeden. — "Život jest článek nekonečného řetězu dokonalosti lidstva," řekne druhý. — "Život jest taile procházka za krásného jarního jitra při libezném šveholení ptactva a vanutí mirdéou věterku nekonečným lesem," řekne třetí. — "Život jest divoká plavba nekonečným vesmírem po lodí, jež postrádá všech pomůček ku řízení lodě," řekne čtvrtý. — "Život jest dar všemohoucího ku spaseení lidstva," řekne pátý. — "Život jest zdlouhavý, ale vytrvalý a jistý postup velebné přírody, který se neodebývá ní v pravo, ni v levo a spěje k vytknutému cíli," řekne šestý. — Kdo jest pravdě nejbliže?

Práce přý šlechtí! Možno, že zušlechťuje a povzbuzuje mysl u mnohých člověků, ale nezušlechťuje ty miliony dělníků, s jich čela řine se den po dni pot a křeč pracujících proto, aby mohli žiti, aby mohli o sobě říci, že jsou lidmi. Věru, může učiniti se přirovnání s koněm farmářovým a koněm některého boháče. Bude kůň boháčův také tak ušlechtilým, když zapřáhne její rolník k těžkému povozu nebo k pluhu? Odpovězte si! — Přirovnání ušlechtilosti koně k mysli člověka jest sice nezvyklé, ale celkem správné. Zušlechťí úmorná práce mysl člověka? Ne! Zušlechťí těžká farmářská práce vzácného koně od pobromy tělesné? Ne! Radnický.

ZMĚNA povětrnosti často jest příčinou chorob, zvláště kašle, nastuzení, occaptění a různých neduhů plicních a krčních. Pan A. H. Biel z Ocker, Texas, praví: "Měl jsem prudký kašel přes měsíc.

SEVERŮV Balsám PRO plíce mne vyléčil v několika dnech." Cena 25 a 50 centů.

Choete-li míti v domácnosti výborné mazání, kupte si **SEVERŮV OLEJ SV. GJTHARDA.** Ten vyléčí revmatismus, stabilost údů, otekliny. Cena 50c. W. F. SEVERA, Cedar Rapids, Ia.

Feuilleton.

Chicago, dne 17. ledna.

Spojení amerických dolarů se starobylými šlechtickými evropskými erby, přináší sebou střelka kdy manželské štěstí.

To opět vidíme na nejnovější skandální historce kněžny Chimey Caramanové, o níž podmorské lano přináší nám sáhodluhé zprávy a jež i v Evropě vřstředností svojí činí neobyčejný rozruch.

Rodiče poslali tuto hrdinku nejnovějšího skandálu již jako desetileté děvčátko do evropského kláštera na vychování a když odtud vrátila se zpět do Ameriky, tu děvče dospělo v bujnou, cokužlufť krásku, kteráž poutala nejen svými neobyčejnými vnaclami, ale zároveň i svými miliony.

Jaký div, že čítala v řadách svých otčitelů vévody, knížata, hrabata i barony, již přivábění její krásou, hlavně však její miliony, kofili se jí a obdivovali. Jedním z nich byl kníže Chimey, náležející k nejstarší a nejlepší aristokracii evropské. Byl to vzdělaný, elegantně vyhlížející šlechtic, s tak velikou řadou dlohů, jak veliká byla řada jeho předků a ten dovedl koketní krásku upoutati více než ostatní a odvedl ji k oltáři.

Přibuzní knížete z počátku toto spojení neschvalovali, leč záhy se s ním smířili a kněžna byvá uvedena v aristokratické kruhy Paříže a Bruselu, záhy hrá a zde vynikající úlohu.

Napovrch zdálo se manželství Chimayových úplně šťastným a kníže také ja lethargické, chladné povahy, byl úplně s krásnou svou ženou spokojen. V této však všelava mladistvých vášní a náruživosti, a když kněžna nenalezala jich ukojení u svého muže, tu našla je u svých nečetných otčitelů a tak kněžna rozpředla v Paříži i Bruselu několik milostných románek, při nichž hřešila a často hřešila, (jak sama se přiznala,) avšak manžel její neměl o tom ani zdání.

Teprve když sám belgický král počal se krásné kněžně dvořiti a to velice nápadným způsobem, tu kníže Chimay zakročil a poměr tento přerušil odjezdem z Bruselu do Paříže.

Leč vyhýbaje se jednomu úskalí, aby se manželské štěstí jeho o ně nerozbilo, narazil v Paříži na druhé.

Žena jeho ve veřejných koncertech poznala tam kapelníka cikánské bandy, Janoše Riga, nepatrného, šeredného to mužika, s tváříví brázděnou nestovicemi, se vzdělaným zcela nepatrným, jehož snad jedinou předností jest: že umí pěkně hrát na housle s pravým cikánským ohněm — a zamilovala se do něj s celou náruživostí kokety.

Kdo Riga viděl, nemůže pochopiti toto vášně kněžninu a není divu, že ozývají se hlasy, že kněžna trpí chorobou divů.

Nedbajíc svého chotě, aniž svých dítek, uprchla kněžna s Rigem z Paříže a sice odebrala se nejprve do Londýna a pak do Neapole; odtud do Říma. I zde nesetřvala dlouho přejíti si poznati rodiče svého "Jančeho" a tak vydali se s ním na cestu do Uher a kněžna čítala se prý tak šťastnou v cikánské chatě rodičů svého milence, kde stídela zároveň s bagounky pohromadě, že jen nerada se s nimi loučila, aby odebrala se do Budapešti, kdež hodlá se nyní usaditi a žiti s kapitálem, který jí ještě z jejího milionu zbyl. Zbytek její jmění jest investován v Chicagu a ročněn její přijeta obnášeti bude asi \$14.000, což je ještě slušný obnos pro cikánské kapelníka.

Kněžna jest teprve 28 roků stará, a sč jest dosud silná, přec život její zanechal patrné stopy v její tváři, která počíná uvadati, což snazší se zakřítí hojným užíváním pudrů a líčidel.

Rigo jest šarliv na vznešenou svou milenku, jako Othello. Jistý maďarský šlechtic učinil ji nedávno svou návěstěnou a při odchodu zanechal jí svou podobiznu. Sotva že ji však "Jančič" sledil, tu ji okamžitě rostřhal a masí kněžnou a ním došlo k vřstupu, v němž však nehráli úlohu hrdliček.

Patrně tato jeff milostná kapitola s cikánem Rigem není ještě tou poslední v dobrodružném životě kněžny Chimayové. Nemo.

Pracovní armáda strýce Sama.

Nanejvětš zajímavé číselce podává nám poslední zpráva ze statistické kanceláře, dle níž bylo v r. 1890 za, městnáno při práci různého druhu 22,735,651 osob, starších více než 10 let, což činí 36% celého obyvatelstva a skoro 47% z osob přesahujících stáří 10 roků. Z toho tvoří ženy 17 22 proc. Rozvíhneli pracovní lid ve třídě, tu zaměstnáno jest u rolnictví, rybnářství a dolovnictví 9,031,336 osob, v domácních a osobních službách 4,360,577 osob, při obchodu a dopravě 3,326,122 osob, při výrobě a řemeslném průmyslu 5,091,293 osob. Více než 59 proc. mužských pracovníků jest ženato, více než 37 proc. svobodných, více než 3 proc. ovdovělých a 1 procenta rozvedených. Ze všech přístěhovalců zde zaměstnaných 14 proc. mužských a 12 proc. ženských není moeno anglického jazyka.

Dle censu nalézá se ve Spojených Státech 611,482 tesařů, 499,690 šiček a modistek, více než 1 jeden milion knihvelocích, klerků a prodavačů, 690,658 obchodníků, 5,281,557 farmářů, 3,004,061 rolnických dělníků, 349,592 havířů a jen 60,000 rybářů a lovičů ústřic. V profesionální třídě jest nejvíce profesorů a učitelů a sice 347,444, lékařů a ranhojčů 104,805, dále následují advokáti 89,630, kněžní 88,203, spolkoví úředníci 70,664, huďebníci 62,155, civilní inženýři a měřiči 43,239, umělci a učitelové umění 22,496, žurnalisti 21,849 a konečně herci 9,728.

Demokratů sliby — zůstanou vždy chyby. Co toho přec čtyřmi roky Altgeld a demokratičtí nádhoně nabilovali, jaké zavedou hospodářství ve státních financích a dnes — po čtyřleté působnosti když demokratický státní pokladník Wallif byl nucen odstoupiti, tu zanechal svému nástupci velikou pokladnu a v ní — skoro nic. Poprvé snad od r. 1870 bude legislatura nucena vydati povolení k vypůjčení peněz pro stát, aby veškeré výlohy státních útavů a legislatury mohly býti kryty, nežli započne se s kolektiváním státních daní. Státní úřady zastavily veškeré výplaty kromě výloh legislatury a guvernér Tanner dozvíděv se o žalostném stavu státní pokladny, okamžitě svolal "kabinet" svůj k poradě jakým způsobem by tomu mělo býti odpomozeno, a dle všeho, jak jsme výše pravili, nezbyde nic jiného nežli peníze na státní potřeby si vydlužiti. Také jedno z těch "požehnaní" čtyřleté demokratické správy státu!

TA UBOHÁ čeština, co ta u nás v Chicagu zná, tu je k neuvěření. Tuhle zmrazena byla na divadelním plakátu osmamujícím, že se bude dávat "Matějkovo Maceo" (až dosud jsme mysleli, že se má říkati ten Maceo) u v Hlasatelů v hlavicece jednoho úvodního článku mordována jest chudinka ve větě: "Budme muži celými." Tak se zdá, že bychom pro ty některé "učitelé lidu" přetřebovali založiti školu, v níž by se učili českému pravopisu.

Budete vypláceti cestu přátelům z Čech? U Pokroku Západu můžete nyní obdržeti přeplavní lístek z Brém až do Omahy za \$52.00. 3kr.

Potřebujete síci stroj?

Co soudí o strojích, jež Pokrok Západu za premie nabízí, ti, již jež zkusili.

V následujícím podáváme na ukázkou jen několik dopisů z mnohých, jež nás došli a v nichž naši pp. odběratelé bez většího vybičnutí sdělují nám, jak se osvědčily stroje, jež jsme jim obstarali.

Spokane, Wash., 9. září 1896. Ct. red. Vědomost vám dávám, že jsem síci stroj č. 4. ve všem pořádku obdržel a též i dost vyzkoušel, neb jsem na něm již dosti těžké látky a dobře šije, jak na tenkém hedvábí, tak též i na vizném mužském zimníku, tak že předěi mnohé jiné stroje, co jsou zde prodávány od 50ti do 85 dol., neb jsou zde stroje dražší jak na východě. Od dovozu jsem zaplatil \$3 85 a tak odporučuju síci stroj "Pokrok Západu" každému, kdo by stroj potřeboval. S pozdravem John Spaček

Iowa City, Iowa, 25. břez. 1896. Ct. red. — Síci stroj, pro který jsem si k vám poslal, jsem v pořádku obdržel a moje manželka je s ním úplně spokojena a vám děkuje. V úctě Vác. Picha.

Indianola, Neb., 9. pros. 1896. Ct. red. — Síci stroj č. 4. jsem obdržel v nejlepším pořádku a po obkřadném prohlédnutí jsem sledil, že jest to stroj dokonalejší. Též jsem obdržel záruku čili "Certificate of Warranty" a český návod, který jest tak sepsán, že kdo nikdy na sícim stroji nepracoval, může vše lehcé pochopiti. Protož kdo by ze čtenářů P. Z. zamýšlel síci stroj objednat, necht obrátit se na Pokrok Západu. S pozdravem Jos. Kroupa.

Fort Dodge, Iowa, Ct. pane redaktore! Dávám Vám známost, že jsem síci stroj v pořádku obdržel i český návod a žádnou chybu jsem neshledal. V. Hotek.

Wheatland, Minn., 20. ledna 1896. — Ct. red. Síci stroj, který jsem od vás objednal, v dobrém pořádku jsem obdržel a koná práci výbornou. Jsem s ním dobře spokojen, neb koná práci jako 40dolarový neb ještě lepší. Jest hodno odporučení všem krajanům, kteří ještě síci stroj nemají, aby objednali "Pokrok Západu." Jest to stroj lacný a dobrý ve všech případnostech. Já ho odporučuju všem krajanům. S úctou Václav Rudolf.

Convay, North Dak., 30. dub. 1896. Ct. red. — Síci stroj "Pokrok Západu" č. 2. jsem v pořádku obdržel. Doprava stála nás dva dolary, tak nás stojí celkem i s předplatným na rok 25 dolarů a jsme s ním úplně spokojeni. Mohu ho každému odporučiti co řádný stroj. S úctou Jos. Ryba.

Allegheny City, Pa., 29. listopadu '95. Ct. red. — Odpustte, že jsem vám tak dlouho nedal žádnou zprávu ohledně sících stroje. My jsme úplně s ním spokojeni, neboť jest to ve skutečnosti dokonalý a pěkný stroj. Musím Vám oznámit, že jsme neměli žádné namáhání seznat, jak se co dělá. Našli jsme všecko hned. Dělá výbornou službu. Jsme s ním úplně spokojeni. Pročž Vám vzdávám srdečný děk za objednání sících stroje, na který jsme velice hrdi. S úctou Anton Kufner.

Muscoda, Wis., 14. února 1896. Vzácná redakce: Premii k listu vašemu (Singerův síci stroj č. 3) jsem v pořádku obdržel již před novým rokem, ale nechtěl jsem vám dříve psát, až jej náležitě zkusím a zkouška dopadla výborně. Je to stroj tak dobrý, jako kterýkoliv za \$50 a kdybych nebyl četl vaše vysvětlení v Pokroku Západu, tak bych tomu nemohl ani rozumět, jak to může být, že ho můžete za tak nízkou cenu poskytnout. Přijmete srdečné díky a vřelý pozdrav od Vašeho Jiřího Ludvika. Muscoda, Wis.

Cleveland, Ohio, 21. prosince 1895. — Ct. redakce. Oznamuji Vám, že jsem váš síci stroj "Pokrok Západu" za doplatek \$21.00 co premii obdržel v pořádku. Není to mojí zásadou něco chválit co chvály nezaslouží. Slečinka Kupců, co nech řiti, nám vše vysvětlila i ukázala a shledala že jest to stroj dobrý a šije lehcé. Krajanům radím, kdo by nějaký stroj potřeboval, by se přišel ke mně naš podívat, než vyhodí různým agentům \$65.00, oni jináče prodávat nemohou. Nahlédnete, co musí v městě platit nájmou, co vydrží agentů, ti musí mít na stroji třetinu, jináče by obchodovat nemohli. Stroj "Pokrok Západu" je zaslán přímo z továrny, z toho nezáne nikdo žádný výdělek, ani jest to premie za mírný doplatek. Přejí Vám šťastný a veselý nový rok. S úctou Fr. Hrneck.

Jackson, Minn., 24. pros. 1895. Ct. red. Tímto vám oznamuji, že jsem váš síci stroj "Pokrok Západu" č. 4. v dobrém pořádku obdržel. Zde za takový stroj se platí \$45. Odporučuju je všem, kdo stroj potřebojout, neb lepšího si nemůže žádný ani přát. Jsem vám díky zavázán: S úctou Albert Jahoda.

Pánům úředníkům spolků.

Účetní (obchodní) knihy, jako Ledgers, Journals, denní knihy a jiné od 75c. nahoru u Pokroku Západu.